

Podání opravného prostředku ministrem spravedlnosti proti rozhodnutí kárného senátu

<p align="justify">Ministr spravedlnosti může podle zákona o státním zastupitelství podat opravný prostředek proti rozhodnutí kárného senátu pouze v těch případech, kdy je navrhovatelem na zahájení kárného řízení.

</p>

Ministr spravedlnosti může podle zákona o státním zastupitelství podat opravný prostředek proti rozhodnutí kárného senátu pouze v těch případech, kdy je navrhovatelem na zahájení kárného řízení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30.11.2000, sp. zn.: 11 Zp 3/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl o opravném prostředku ministra spravedlnosti České republiky ve věci kárného řízení proti okresnímu státnímu zástupci ve Z, zahájeného na návrh krajského státního zástupce v Brně, proti rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství v Brně ze dne 12. 7. 2000 sp. zn. K 103/2000 tak, že opravný prostředek se podle § 250p o. s. ř. odmítl, jako podaný tím, kdo k němu není oprávněn.

Z odůvodnění :

Návrh na zahájení kárného řízení, který byl kárnému senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství (dále jen kárného senátu) doručen dne 26. dubna 2000, podal v této věci krajský státní zástupce v Brně.

Kárné provinění mělo záležet v tom, že státní zástupce JUDr. I. K. dne 9. dubna 2000 kolem 13. hodiny v místě svého bydliště, ve stavu navozujícím dojem podnapilosti, při vyjíždění z parkoviště poškodil tři zaparkované osobní automobily, nehodu policii neoznámil, majitele poškozených automobilů o poškození jejich majetku nevyrozuměl a z místa nehody odjel a následně pak, přes vědomost o skutečnosti, že je policií hledán, tuto nekontaktoval a učinil tak až ve večerních hodinách, kdy se podrobil zkoušce na alkohol, která vyzněla pozitivně; svým jednáním vyvolal mediální kampaň a zavedl tak pochybnosti o své objektivitě při chránění zájmů státu.

V tomto skutku spatřoval navrhovatel porušení ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. [283/1993 Sb.](#), o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona o státním zastupitelství), ukládající státnímu zástupci povinnost při výkonu své funkce postupovat odpovědně a vystříhat se všeho, co by vzbuzovalo pochybnosti o jeho objektivitě a tímto chováním se měl podle návrhu na

kárné řízení dopustit kárného provinění ve smyslu ustanovení § 27 odst. 2 zákona o státním zastupitelství.

Ministr spravedlnosti podáním, které bylo doručeno kárnému senátu dne 29. 5. 2000, navrhl podle ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. [412/1991](#) Sb., o kárné odpovědnosti soudců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen kárného zákona), za použití ustanovení § 31 odst. 1, 2 zákona o státním zastupitelství, aby kárný senát při Nejvyšším státním zastupitelství posoudil jednání JUDr. I. K. již jako závažné kárné provinění podle ustanovení § 27 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, ve spojení s ustanovením § 2 odst. 2 kárného zákona a za užití § 31 zákona o státním zastupitelství uložil za toto závažné kárné provinění podle ustanovení § 3 odst. 3 písm. d) kárného zákona jako kárné opatření odvolání z funkce - propuštění v kárném řízení.

Kárný senát dne 12. července 2000 vynesl v této věci pod sp. zn. K 103/2000 zprošující rozhodnutí. Toto rozhodnutí kárný senát odůvodnil tak, že posuzované jednání JUDr. I. K. bylo jen dopravním přestupkem, který u něho mohl vyřídit pouze krajský státní zástupce v Brně případným udělením výtky. Tyto přestupky nelze projednat v kárném řízení. Kárnému senátu se nepodařilo prokázat, že by posuzované jednání mělo další znaky, které by umožnily kvalifikovat je i jako kárné provinění.

Proti tomuto zprošujícímu rozhodnutí podal Ministr spravedlnosti k Nejvyššímu soudu České republiky opravný prostředek.

Ve svém opravném prostředku ministr spravedlnosti České republiky uvádí, že kárný senát vycházel z provedeného dokazování, především z výpovědí kárně obviněného státního zástupce, svědků, jeho jednání a dále ze spisu Policie ČR, OŘ Zlín, III. skupina dopravního inspektorátu čj. ORZL - 653/SDN-AST-2000. Tato skutková zjištění ministr spravedlnosti nezpochybňuje. Obhajoba JUDr. I. K. sice nezní věrohodně, nepodařilo se však prokázat, že byl již před jízdou automobilem pod vlivem alkoholu. V každém případě, a to bylo prokázáno, se dostal do stavu, v němž nebyl nejen schopen zcela přímé chůze, ale nebyl ani schopen dostatečně zvládnout vozidlo, a přesto takto indisponován při bezohledném vyjíždění z parkoviště poškodil dvě vozidla, dostatečně se opět v důsledku svého stavu nepřesvědčil o rozsahu jejich poškození, nehodu neoznámil policii, nevyčkal jejího příjezdu a z místa ujel. Poté navštívil restaurační zařízení a požil alkoholický nápoj. S ohledem na svoje profesní zaměření mu muselo být jasné, že tímto svým chováním značně ztíží objasnění věci. Dále poukazuje ministr spravedlnosti na to, že část obhajoby JUDr. I. K., ve které odkazoval na odlišné postavení státních zástupců oproti soudcům, kdy zákonodárce výslovně nezakazuje státním zástupcům nevhodné chování v občanském životě a tyto nižší nároky na jejich chování dává najevo i nižším platovým ohodnocením a sociálním zajištěním, se mu jeví také nevhodná. Poukazuje na to, že kárným proviněním, za které je státní zástupce odpovědný podle § 27 odst. 2 zákona o státním zastupitelství zaviněné porušení služebních povinností státního zástupce nebo chování, které je v rozporu s jeho postavením a povinnostmi, stanovenými v ustanovení § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství a těmi jsou povinnost postupovat odpovědně při výkonu své funkce, respektovat a chránit lidskou důstojnost a lidská práva a svobody, ale také povinnosti vystríhat se všeho, co by vzbuzovalo pochybnosti o jejich objektivitě při chránění zájmů státu, JUDr. I. K. svoji povinnost chovat se způsobem adekvátním postavení státního zástupce porušil. Svým chováním bezpochyby vzbudil pochybnost veřejnosti o své objektivitě v případech jiných. Podle názoru ministra spravedlnosti je státní zástupce, stejně jako soudce povinen chovat se i v mimopracovní době tak, aby nezbudil žádné pochybnosti o svých duševních schopnostech a morální bezúhonnosti, a proto trvá ministr spravedlnosti na tom, aby rozhodnutí kárného senátu bylo zrušeno a jednání JUDr. K. bylo znovu posouzeno a bylo kvalifikováno jako kárné provinění ve smyslu ustanovení § 27 odst. 2 zákona o státním zastupitelství a byl uložen i tomu přiměřený postih.

K tomuto opravnému prostředku se vyjádřil na výzvu Nejvyššího soudu JUDr. I. K. Ve svém vyjádření uvádí, že opravný prostředek byl podán neoprávněnou osobou. Podle ustanovení § 30 odst. 1 zákona o státním zastupitelství proti rozhodnutí kárného senátu o návrhu na uložení kárného opatření mohou navrhovatel a státní zástupce podat do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí opravný prostředek. V uvedené věci podal návrh na zahájení kárného řízení dne 20. dubna 2000 krajský státní zástupce v Brně a tento je tedy navrhovatelem ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. I když ministr spravedlnosti využil svého oprávnění podle § 6 odst. 3 kárného zákona a dne 25. května 2000 podal návrh na uložení kárného opatření - propuštění v kárném řízení, nestal se tímto navrhovatelem a právo opravného prostředku mu tak nepřísluší. Smyslem ustanovení § 6 odst. 3 zák. č. [412/1991](#) Sb., věty poslední, je to, aby v případě zjištění viny a za podmínek daných § 3 odst. 3 zák. č. [412/1991](#) Sb. mohlo být uloženo kárné opatření, které lze uložit jen na návrh ministra spravedlnosti i v případě, že návrh na zahájení kárného řízení podal jiný příslušný orgán, který sám nemůže navrhnout uložení takových kárných opatření. Je nepochybné, že navrhovatelem ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 zákona o státním zastupitelství je pouze ten příslušný orgán, který návrh na zahájení řízení podal, a nikoli ministr spravedlnosti. I když zákon o státním zastupitelství pojem navrhovatel blíže nespecifikuje, z obsahu ustanovení § 29 a § 30 je jeho smysl nesporný. Ministr spravedlnosti se sám v opravném prostředku odvolává na ustanovení § 18 kárného zákona. V odstavci 2 citovaného § 18 je pak rozvedeno, kdo a proti čemu může podat odvolání. V úvahu přichází ustanovení § 18 odst. 2 písm. b) zák. č. [412/1991](#) Sb., kde je uvedeno, že odvolání může podat orgán, který podal návrh na zahájení kárného řízení - tedy je tam přesně definován navrhovatel, a to je nutno použít i při výkladu tohoto pojmu podle ustanovení § 30 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Je také nelogické, aby ministr spravedlnosti měl v kárném řízení, vedeném proti státnímu zástupci, více oprávnění, než má v kárném řízení proti soudci, když ani zákon o státním zastupitelství, ani zákon o kárné odpovědnosti soudců s ničím takovým nepočítá.

JUDr. I. K také poukazuje na skutečnost, že opravný prostředek ministra spravedlnosti napadá rozhodnutí, které přezkoumání nepodléhá. I kdyby ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení a byl tak navrhovatelem, je třeba zkoumat, které rozhodnutí kárného senátu je možno opravným prostředkem napadnout. Z ustanovení § 30 odst. 1 zákona o státním zastupitelství vyplývá, že opravný prostředek je možno podat proti rozhodnutí kárného senátu o návrhu na uložení kárného opatření. Nelze tedy napadnout každé rozhodnutí kárného senátu ve věci, ale jen to, kterým bylo rozhodováno o návrhu na uložení kárného opatření (ne o návrhu na zahájení). Takovými jinými rozhodnutími jsou např. rozhodnutí podle § 11 a § 12 kárného zákona. Také případ rozhodnutí podle § 16 odst. 4 kárného zákona je takovým jiným rozhodnutím. V této fázi je totiž rozhodováno o tom, zda se státní zástupce dopustil kárného provinění, tedy rozhoduje se o návrhu na zahájení kárného řízení a je konstatováno, že se jej nedopustil, nebo je nelze prokázat. Vůbec tedy nedojde k rozhodování o návrhu na uložení kárného opatření. K tomuto rozhodování by došlo až tehdy, kdyby byla konstatována vina a rozhodovalo by se o uložení kárného opatření. Kdyby zákonodárce měl na mysli, že opravným prostředkem lze napadnout každé meritorní rozhodnutí, nepochybně by v § 30 odst. 1 zák. č. [283/1993](#) Sb. použil dikce "Proti rozhodnutí kárného senátu o návrhu na uložení kárného opatření, není-li dále stanoveno jinak". I v tomto případě by tak bylo na místě odmítnutí opravného prostředku podle § 250p o. s. ř., neboť napadá rozhodnutí, jež přezkoumání nepodléhá.

Dále ve svém vyjádření JUDr. I. K. podrobně rozvádí proč pokládá rozhodnutí kárného senátu za věcně správné a vyslovuje nesouhlas s názory uvedenými v opravném prostředku ministra spravedlnosti. Zejména kárný senát správně dospěl k závěru, že se v posuzovaném případě jedná o přestupek a ne o kárné provinění, neboť takové jednání, které bylo prokázáno, nemá znaky kárného provinění.

Závěrem tedy navrhuje, aby senát Nejvyššího soudu České republiky jako soud kárný opravný prostředek podaný ministrem spravedlnosti podle § 250p o. s. ř. odmítl, neboť byl podán tím, kdo k němu není oprávněn.

K opravnému prostředku ministra spravedlnosti podal vyjádření i předseda kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ČR v Brně.

Především má za to, že je nejprve nutno se zabývat otázkou, zda ministr spravedlnosti je v uvedené věci aktivně legitimován k podání opravného prostředku, a teprve následně argumentací samotného opravného prostředku. Podle předsedy kárného senátu je velmi obtížné vyřešení první otázky pro ne zcela jasnou platnou právní úpravu. Po podrobném rozboru příslušných právních předpisů, kdy zdůrazňuje, že je nutno posuzovat tuto otázku z hlediska právní úpravy kárného řízení jako celku, dochází k závěru, že ministr spravedlnosti může podat opravný prostředek proti rozhodnutí kárného senátu pouze, je-li on sám nebo vedle jiné oprávněné osoby navrhovatelem samotného kárného řízení. Nestačilo by tedy, jestliže by do kárného řízení jen dodatečně "přistoupil" formou pouhého návrhu na uložení kárného opatření. Předseda kárného senátu přitom zdůrazňuje skutečnost, že podle ustanovení § 18 odst. 2 písm. b) kárného zákona, které platí pouze pro soudce, může být odvolatelem toliko orgán, který podal návrh na zahájení kárného řízení, nikoliv tedy ten, který pouze podal návrh na uložení kárného opatření. Ustanovení § 30 zákona o státním zastupitelství se v tomto světle jeví spíše jen jako formulační neobratnost, než skutečný záměr svěřit u státních zástupců právo podat opravné prostředky jiným navrhovatelům než u soudců.

Pokud jde o samotnou problematiku věci, odkazuje předseda kárného senátu na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší soud se především zabýval otázkou, zda opravný prostředek byl podán oprávněnou osobou. Zákon o státním zastupitelství v ustanovení § 29 uvádí orgány oprávněné podat návrh na zahájení kárného řízení o kárném provinění státního zástupce. Jsou jimi: ad a) ministr spravedlnosti a nejvyšší státní zástupce proti kterémukoliv státnímu zástupci, ad b) vrchní státní zástupce proti státnímu zástupci vrchního státního zastupitelství, proti státnímu zástupci krajského státního zastupitelství a státnímu zástupci okresního státního zastupitelství v jeho obvodu, ad c) krajský státní zástupce proti státnímu zástupci krajského státního zastupitelství a státnímu zástupci okresního státního zastupitelství v jeho obvodu, ad d) okresní státní zástupce proti státnímu zástupci okresního státního zastupitelství

V ustanovení § 30 odst. 1 zákona o státním zastupitelství je uvedeno, že proti rozhodnutí kárného senátu o návrhu na uložení kárného opatření, není-li dále stanoveno jinak, mohou navrhovatel a státní zástupce podat do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí opravný prostředek.

Podle zákona o státním zastupitelství tedy ministr spravedlnosti je oprávněn podat návrh na zahájení kárného řízení. Přitom v ustanovení § 30 tohoto zákona se hovoří o možnosti blíže neurčeného navrhovatele podat opravný prostředek proti rozhodnutí kárného senátu o návrhu na uložení kárného opatření. Ze zákona nelze zjistit důvod, proč zákonodárce používá v uvedených souvislostech dvou různých termínů - návrh na zahájení kárného řízení a návrh na uložení kárného opatření. Není pak zřejmé, zda oním navrhovatelem se v § 30 odst. 1 citovaného zákona rozumí jen navrhovatel celého kárného řízení, nebo jen navrhovatel samotného kárného opatření, nebo oba tyto navrhovatele. Ministr spravedlnosti by byl v dané věci oprávněn k podání opravného prostředku pouze ve druhém a třetím případě, v případě prvním nikoliv.

Je možno souhlasit s názorem předsedy kárného senátu Nejvyššího státního zastupitelství, že nezbude, než se zabývat celou úpravou kárného řízení na státním zastupitelství jako celku tak, jak plyne z ustanovení § 31 zákona o státním zastupitelství, a tedy z kárného zákona, na jehož obdobné použití v citovaném ustanovení zákon o státním zastupitelství odkazuje. V tomto směru je třeba poukázat především na ustanovení § 6 odst. 3 kárného zákona, které platí i pro státní zástupce. Z něj je zřejmé, že za situace, kdy se jiný oprávněný orgán než ministr spravedlnosti dozví o spáchání kárného provinění a má-li vzhledem k jeho závažnosti zato, že ministr spravedlnosti by měl podat návrh na uložení nejpřísnějších kárných opatření, standardní postup spočívá v předložení takové věci

ministru spravedlnosti. Ten by pak měl sám podat oba návrhy, tj. jak návrh na zahájení kárného řízení, tak i návrh na uložení onoho přísného kárného opatření přeložení nebo propuštění. Při standardním postupu je tedy sám ministr spravedlnosti navrhovatelem kárného řízení a má proto veškerá práva z toho plynoucí včetně práva podat opravný prostředek.

Novelou účinnou od 1. 1. 1993 byla do § 6 odst. 3 kárného zákona doplněna druhá věta, která zní: "Tento orgán může podat návrh na uložení kárného opatření přeložení nebo odvolání soudce i po zahájení řízení". Zákonodárce tak rozšířil možnost, aby ministr spravedlnosti podal návrh na uložení uvedených přísných kárných opatření i v případě, kdy již v předchozí době on sám, či jiný orgán, svým návrhem kárné řízení zahájil. Zákon však neřeší, zda a v jakém rozsahu tím ministr spravedlnosti získává v případě, kdy návrh na kárné řízení předtím nepodal on, práva navrhovatele ve smyslu dalších ustanovení citovaného zákona. Z ustanovení § 11 písm. a) citovaného zákona je patrné, že všechna práva navrhovatele nezíská, neboť celý návrh na zahájení kárného řízení může být bez jeho vůle vzat zpět. Důležité je, že podle ustanovení § 18 odst. 2 písm. b) kárného zákona, které podle odkazovacího ustanovení § 31 zákona o státním zastupitelství nelze přímo pro státní zástupce použít, může být odvolatelem v kárném řízení pouze orgán, který podal návrh na zahájení kárného řízení, nikoli ten orgán, který podal jen návrh na uložení kárného opatření.

Nejvyšší soud má proto zato, že v ustanovení § 30 odst. 1 tr. zákona o státním zastupitelství zákonodárce patrně jen různým způsobem označil návrh na zahájení kárného řízení. Při doslovném výkladu by totiž orgán, který podal návrh na zahájení kárného řízení, do významné části kárných rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství vůbec nemohl opravný prostředek podat, neboť návrh na zahájení kárného řízení podle zákonného vymezení neobsahuje návrh na uložení kárného opatření, přičemž ústního jednání (s ústním přednesením návrhu na uložení kárného opatření) se navrhovatel vůbec nemusí účastnit.

To vše nasvědčuje závěru, že podle zákona ministr spravedlnosti může podle zákona podat opravný prostředek proti rozhodnutí kárného senátu pouze v těch případech, kdy je navrhovatelem na zahájení kárného řízení. Nejvyšší soud přitom zdůrazňuje, že nemůže být přijat takový výklad nejednoznačných ustanovení zákonů upravujících kárné řízení, který by vedl k závěru, že ministr spravedlnosti má v kárném řízení u státních zástupců širší oprávnění, než v kárném řízení u soudců

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Domácí násilí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Nahlížení do spisu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náklady exekuce \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Územní samospráva](#)
- [Zákonný soudce \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přebírání důkazů z trestního řízení před správními soudy](#)
- [Tarifní hodnota](#)
- [Nepoložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU](#)
- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)